

อยากรู้ แต่ไม่อยากเข้าไปอยู่

เมื่อพูดถึงกฎหมายว่าด้วยข้อมูลข่าวสารของราชการแล้ว เรารู้ว่าให้สิทธิประชาชนในการเข้าถึงข้อมูลข่าวสารของหน่วยงานของรัฐได้ แม้แต่เรื่องอย่างนี้ที่หลาย ๆ คนอาจเข้าใจว่าไม่ได้เกี่ยวข้องกับอะไรกับเราเลย แต่ก็ขอได้ครับ

นายใสมีหนังสือถึงผู้บัญชาการเรือนจำกลางนครสวรรค์ ขอรายชื่อพัศดีเรือนจำจังหวัดนครสวรรค์ ผู้บัญชาการเรือนจำจังหวัดนครสวรรค์ และผู้บัญชาการเรือนจำกลางนครสวรรค์ ตั้งแต่คนแรกจนถึงคนสุดท้าย พร้อมทั้งระยะเวลาในการดำรงตำแหน่งของแต่ละคน เวลาผ่านไปเรือนจำกลางนครสวรรค์มีหนังสือถึงนายใสแจ้งปฏิเสธการเปิดเผยว่า เปิดเผยข้อมูลข่าวสารตามคำขอให้ไม่ได้เนื่องจากเป็นข้อมูลข่าวสารตามมาตรา ๑๕ (๒) แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ นายใสจึงมีหนังสืออุทธรณ์ต่อคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร

เรือนจำกลางนครสวรรค์มีหนังสือส่งสำเนาข้อมูลข่าวสารทั้ง ๓ รายการไปประกอบการพิจารณาของคณะกรรมการวินิจฉัย ๆ และชี้แจงว่า เรือนจำกลางนครสวรรค์มีประวัติความเป็นมายาวนานกว่า ๑๐๐ ปี เอกสารรายละเอียดการส่งมอบงานของพัศดีเรือนจำ และผู้บัญชาการเรือนจำในอดีต ระยะเวลาการดำรงตำแหน่งของแต่ละคนไม่มีการจัดทำสารบบไว้ จึงไม่มีเอกสารต้นฉบับที่จะถ่ายเอกสารให้ได้ แต่ได้จัดทำป้ายรายนามพัศดีเรือนจำจังหวัดนครสวรรค์ ผู้บัญชาการเรือนจำจังหวัดนครสวรรค์ และผู้บัญชาการเรือนจำกลางนครสวรรค์ตลอดจนระยะเวลาการดำรงตำแหน่งของแต่ละคน ไว้ที่บริเวณบันไดทางขึ้นที่ทำการเรือนจำกลางนครสวรรค์ ญาติหรือผู้ไปติดต่อราชการผ่านไปผ่านมาก็เห็นได้อยู่แล้ว

คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารเห็นว่า ข้อมูลข่าวสารทั้ง ๓ รายการ เรือนจำกลางนครสวรรค์ได้จัดทำเป็นป้ายรายนาม ระยะเวลาการดำรงตำแหน่งของแต่ละคนไว้ในที่เปิดเผยแล้วก็ตาม แต่เรือนจำกลางนครสวรรค์ยังจำเป็นต้องจัดทำสารบบข้อมูลและเปิดเผยข้อมูลข่าวสารตามคำขอของนายใส เพราะเป็นข้อมูลข่าวสารในการปฏิบัติราชการตามปกติของหน่วยงานของรัฐ และไม่มีข้อความที่เข้าลักษณะที่อาจมีคำสั่งมิให้เปิดเผย ตามมาตรา ๑๕ ถึงตรงนี้ ขอให้ท่านอ่านกันให้ขึ้นใจนะครับว่า คณะกรรมการวินิจฉัย ๆ ท่านวางหลักพิจารณาการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารอย่างไร เมื่อพิจารณาถึงการปฏิบัติหน้าที่ตามกฎหมายของหน่วยงานของรัฐ ประโยชน์สาธารณะ และประโยชน์ของเอกชนที่เกี่ยวข้องแล้ว จึงวินิจฉัยให้เรือนจำกลางนครสวรรค์เปิดเผยข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับรายนามพัศดีเรือนจำจังหวัดนครสวรรค์ ผู้บัญชาการเรือนจำจังหวัดนครสวรรค์ และผู้บัญชาการเรือนจำกลางนครสวรรค์ ตลอดจนระยะเวลาการดำรงตำแหน่งของแต่ละคน พร้อมทั้งรับรองสำเนาถูกต้องให้นายใส

นายใสคงแค่อยากทราบข้อมูลนี้เท่านั้นครับ คงไม่อยากมีส่วนเกี่ยวข้องหรือเข้าไปเป็นผู้มีส่วนได้ส่วนเสียกับเรือนจำอย่างใกล้ชิดโดยไม่จำเป็นหรอกครับ หากมีข้อสงสัยเกี่ยวกับการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ทหาหรือไปได้ นะครับที่สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ๐ ๒๒๘๓ ๔๖๗๘ www.oic.go.th

“เปิดเผยเป็นหลัก ปกปิดเป็นข้อยกเว้น”